

Särskrivning, KS den 14 december 2015

Siv Sahlström

Tillfälligt boende för asylsökande – laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Inställning

Överklagandena skall inte avvisas då kommunstyrelsens arbetsutskott har fattat ett protokollfört beslut, som dessutom hade den tyngden och brådskan att det ansågs nödvändigt att göra en omedelbar justering. Bifall till att de klagande medborgarna skall ha rätt att få sina klagomål prövade i sak i enlighet med kommunallagen 10 kap 2§ (KL 1991:900).

När det gäller sakprövningen bestrids att kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) överträtt sina befogenheter.

Omständigheter

Den 12 november hade kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) ärendet på sitt bord. Migrationsverket hade, via Länsstyrelsen i Stockholms län, vänt sig till kommunen med en förfrågan om att ställa evakueringsboenden för nyanlända asylsökanden till förfogande. Bland annat nämndes Pärlan, som stod tom i avvaktan på rivning, som ett möjligt alternativ. Kontoret skulle undersöka vilka andra möjligheter som stod till buds. Vid detta tillfälle informerades om att Länsstyrelsen meddelat att den kunde acceptera också kortare kontrakt och skulle vara beredd att skriva ett avtal på sex månader med slutdatum den 30 juni för Pärlan.

Frågan återkom till KSAU den 26 oktober. KSAU informerades då om att man åter kontrollerat att Migrationsverket skulle acceptera att skriva ett avtal om evakueringsboende under ett halvår, till den 30 juni 2016. Det

var angeläget att försäkra sig om detta eftersom Pärkans förskola skall rivas. Ett vård- och omsorgsboende skall uppföras på platsen. Det redovisades också att kontoret undersökt andra alternativa lokaler, men att det visade sig komplicerat att frigöra dessa.

Avgörande beslut fattades av KSAU

Ett enigt arbetsutskott fattade, i enlighet med utdelat förslag, beslutet ”Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner att ett tillfälligt boende för asylsökande anordnas i före detta förskolan Pärkans lokaler med start tidigast i mitten av november 2015” (**bilaga 1**). Ärendet hade den tyngden och brådskan att det ansågs nödvändigt att göra en omedelbar justering. Länsstyrelsen och Migrationsverket väntade på Danderyds beslut.

KSAU hade vid detta tillfälle kunnat besluta att inte godkänna att Pärkans lokaler skulle tas i anspråk. KSAU hade kunnat ge kontoret i uppdrag att fortsätta söka annan lokal eller meddela Länsstyrelsen att Danderyd dessvärre inte hade någon för ändamålet lämplig lokal.

KSAU fattade ett beslut som var direkt avgörande för att Pärkan skulle användas som evakueringsboende. De operativa besluten som evakueringsboendet föranleder skall efter beslutet hanteras av andra nämnder som byggnadsnämnden och socialnämnden, men beslutet fattades och ärendet avgjordes av KSAU.

Inget skäl att beröva medborgarna deras rätt

Det är oerhört viktigt att man, inte minst, i en för landet så extraordinär situation ser till att bevara rättssäkerheten för medborgarna. En av medborgarnas rättigheter är att kunna kontrollera lagligheten i förtroendevaldas beslut genom laglighetsprövning. I detta ärende finns inte något skäl att de skall berövas den rätten.

Synpunkter om avgörande i sakfrågan

Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) juridiska avdelning (Germund Persson) har uttalat att kommunerna ”har rätt att upplåta tillgängliga lokaler och bostäder eller tillgänglig mark till migrationsverket eller andra som vill driva förläggningar eller tillfälliga boenden”.

I delegationsförteckningen för kommunstyrelsens arbetsutskott står i punkt 15 (**bilaga 2**) följande ”Utarrendering av kommunens mark och uthyrning av bostäder och andra lokaler i kommunens fastigheter, där upplåtelsen faller under kommunstyrelsens förvaltning”

Kommunstyrelsen har beslutat genomföra en markanvisningstävling för ett vård- och omsorgsboende för äldre inom det aktuella området. Markanvisningstävlingen ligger inom kommunstyrelsens förvaltning. Ingen annan nämnd hade, mot bakgrund av markanvisningstävlingen och de tidsramar som gäller, befogenhet att besluta om uthyrning av Pärlan.

Beslutet gäller en kort tid, en överenskommelse om en uthyrning på ett halvår. Det är ekonomiskt fördelaktigt. Migrationsverket betalar alla kostnader. Om det gällt ett flerårigt eller permanent boende hade det inte varit möjligt för KSAU att fatta detta beslut på delegation. Det borde då föregåtts av en grundlig beredning och gått till fullmäktige för beslut.

När det gäller säkerheten togs den upp vid beslutstillfället och det försäkrades att kommunens säkerhetschef i samråd med polisen och övriga berörda organ skulle göra en säkerhetsanalys och se till att det fanns de resurser som krävdes. Också detta skulle betalas av migrationsverket.

Mot bakgrund av ovanstående bedöms KSAU:s delegation i enlighet med punkt 15 i delegationsordningen vara tillämplig i detta fall.

Brådskande ärende

Ännu en delegationspunkt borde kunna tillämpas mot bakgrund av ovanstående omständigheter. I punkt 1 i delegationsordningen (**bilaga 2**) står ”Ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas.” Delegat är kommunstyrelsens ordförande. Att ordföranden i ett sådant fall, om han hinner, väljer att låta KSAU avgöra ärendet kan bara vara en fördel.

Då inställer sig frågan, kan detta ärende anses brådskande? Vid denna tidpunkt hade inte Migrationsverket några lokaler där de nyanlända asylsökande kunde bo. De fick ligga i Migrationsverkets vestibul och även vid några tillfällen på gatan. Mot denna bakgrund måste det anses brådskande att svara Migrationsverket och även att om möjligt försöka hjälpa till genom att i detta fall ställa en tom lokal till förfogande under ett halvår.

Sammanfattning

Överklagandena skall inte avvisas då kommunstyrelsens arbetsutskott har fattat ett avgörande protokollfört beslut, som dessutom hade den tyngden och brådskan att det ansågs nödvändigt att göra en omedelbar justering. Av detta följer att de klagande medborgarna skall ha rätt att få sina klagomål prövade i sak.

När det gäller ärendets avgörande finns det i delegationsordningen för kommunstyrelsens arbetsutskott punkter som man kan stödja sig på och som bedöms vara tillämpliga mot bakgrund av ovan beskrivna förhållanden.

Siv Sahlström (C)
Kommunstyrelsens andra vice ordförande

